

Kirkkonummen terveyden edistämisen raportti vuodelta 2016

1) Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet**Kuntalaisten osallisuus on toiminnan keskiössä**

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Tilanne huhtikuussa 2017
Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia palvelujen kehittämisessä lisätään	Hyvinvointikeskuksen sosiaali- ja terveystieteiden yhteinen kehittäminen ja rakennushanke (Perusturva)	Hyvinvointikeskuksen suunnitteluryhmä	Uusien toimintamallien käyttöönotto osana toiminnan kehittämistä eri kuntalaisryhmissä	Kuntalaisille on järjestetty yksi avoin suunnittelutilaisuus vuonna 2015. Vuonna 2016 valmistui kaksi opinnäytetyötä, joissa osallistettiin eri tavoin lasten vanhempia hyvinvointikeskuksen toiminnan suunnitteluun.
	Lapsiystävällinen kunta ja lasten osallistumismahdollisuuksien edistäminen (UNICEF)	Kunnanjohtajan nimeämä koordinaatioryhmä	Saadaan Lapsiystävällisen kunnan status.	Toimintamalli on edennyt suunnitellusti, arviointi loka-marraskuussa 2017.
	Yhdyskuntatekniikan toimialan paikkatietopohjaisen palautejärjestelmän käyttöönotto ja kehittäminen	Taloudellinen resurssi	Palautejärjestelmän käyttäjämäärät; saadun palautteen määrä ja sen huomioon ottaminen	Järjestelmä on otettu käyttöön loppuvuonna 2015. Palautetta on tullut reilu 380 kpl huhtikuun 2017 puoleen väliin mennessä, eikä luvussa ole erotettu palautteen luonnetta. Palautteeseen, johon on pyydetty vastausta, vastataan parin päivän sisällä. Suurin osa palautteesta on kohdistunut katujen ja yleisten alueiden kunnossapitoon.
	Yhdyskuntatekniikan toimialan yhtenäisen palvelunumeron (HelpDesk) käyttöönotto	Taloudellinen resurssi	HelpDeskin palvelutien asiakkaiden määrä	Käyttöönottoa on siirretty palvelutarpeen uudelleenarvioinnin vuoksi. Palvelutarpeen kartoitus on tehty vuonna 2016.
	Veikkolan asukaspuisto valmistuu 2016. Asukaspuistotoiminta on kaikille avointa ja maksutonta avoimen varhaiskasvatuksen puistotoimintaa.	Varhaiskasvatus	Kävijämäärät	Asukaspuisto Veikonvintin toiminta käynnistyi elokuussa 2016. Lapsiperheet ovat löytäneet palvelun piiriin hyvin. Nyt maaliskuussa 2017 asukaspuistossa oli n. 800 kävijää/kk. Yhteistyössä lapsiperheiden kotipalvelun ja seurakunnan kanssa toteutettiin "Vanhemmuuden vuoristoradalla" vertaisryhmä ajalla 2-4/17. (Vertaisryhmä toteutettu aiemmin keskustan 2-4/16 ja Masalan 9-11/16 asukaspuistotoiminnassa. Vertaisryhmät ovat saaneet vanhemmilta kiitosta ja toimintaa toivotaan lisää.
	"Mutta missä ovatkaan asiakkaat"- varhaiskasvatuksen asiakaslähtöisten palveluiden kehittäminen 2016-2010, selvitys ja toimenpidesuunnitelma.	Varhaiskasvatus	Vaka-palveluiden suunnittelu palvelumuotoilun avulla, tilaisuuksien määrä ja niissä osallistujamäärät,	Osallisuussuunnitelma-luonnos laadittu vakassa v. 2017. Toimintayksiköt ovat laatineet osallisuuden vuosikellot v. 2017-2018. Vakan esimiehille järjestetty koulutus palvelumuotoilusta.

			vastausprosentit asiakastyytyväisyyskyselyissä.	
	Turun Voimaperhe-mallin käyttöön otto	Tarkentuu perusturvan ja sivistystoimen yhteisessä työryhmässä toukokuussa 2016.		Asia käsitelty Opiskelijahuollon ohjausryhmässä 18.1.2016: Päätettiin, että sivistystoimen ja perusturvan yhteinen johtoryhmä käsittelee asiaa kevään aikana. Alkusyksystä järjestetään tilaisuus luottamushenkilöille ja virkamiehille, johon pyydetään lastenpsykiatriin alustus aiheeseen liittyen ja esitellään tarkemmin voimaperhemallia. Pyritään saamaan molempien toimialojen yhteinen esitys talousarvioon hankkeen yhteisestä toteuttamisesta. > Päätös on toteutumatta
	Perusturvan toimialan toimenpideohjelma kuntalaisten ja asiakkaiden osallistamiseksi laaditaan vuoden 2016 aikana	Perusturvan työryhmä	Toimenpideohjelma valmis	Ei ole toteutunut.
	Perusturvan toimintakyvyn tukipalveluiden asiakastyytyväisyyskyselyn kehittäminen ja käyttöönotto	Toimintakyvyn tukipalveluiden johtoryhmä ja henkilöstö	Kyselyyn vastanneiden asiakkaiden määrä ja palautteen huomioiminen vuoden 2017 suunnittelussa.	Sähköinen kysely edelleen kuntalaisten käytössä vuonna 2017. Vuoden 2016 aikana saadut palautteet on hyödynnetty tulosityksiköissä toiminnan kehittämisessä. Asiakaspalautteet on esitelty perusturvalautannassa 2.3.2017.
	Terveydenhoitopalveluissa pilotoidaan uuden sosiaalihuoltolain mukaista varhaisen tuen mallia perheille maaliskuuhun saakka, jonka jälkeen arvioidaan sen toimivuus sekä miten jatkossa toimitaan. Yhteistyöprosessissa kuvataan myös miten perheitä voidaan tukea yhdessä, esimerkiksi lastenneuvolassa ja kouluterveydenhuollossa (oppilashuollossa)	Terveydenhoitopalveluiden osastonhoitaja ja yhteistyökumppanit	Uusi malli valmiina vuoden 2016 lopussa.	Terveydenhoitopalvelut on osallistunut sosiaalipalveluiden pilottiin. Tästä esimerkkinä nuorten tiimin kokoontumiset 2016.
	Neuvolan ja alakoulujen terveydenhoitajat saavat Neuvokas perhe -koulutuksen	Terveydenhoitopalveluiden osastonhoitaja ja terveydenhoitajat	Uusi malli valmiina vuoden 2016 lopussa	Neuvokas perhe- koulutus on käyty 3/2016 ja materiaali on osittain käytössä (mm. "seurantakortti") Lisäksi terveydenhoitopalveluissa hyödynnetään

	maaliskuussa 2016. Neuvokas perhe –menetelmän avulla siirretään ohjauksen painopistettä asiantuntijälähtöisestä ohjauksesta kohti perheestä nouseviin terveystottumusten muutostarpeita			netissä olevaa Neuvokas perhe -materiaalia.
	Vastaanottopalveluissa kehitetään hoitoon ohjautumista sekä hoidon tarpeen arviointia (sähköinen, puhelin, potilastoimisto). Vastaanoton potilaiden palvelujen käyttötapojen ja määrän arviointi sekä potilasryhmittely toteutetaan 2016. Vuonna 2016 suunnitellaan ja pilotoidaan uusia potilasryhmäkohtaisia toimintamalleja: Hoitosuunnitelman kansallisen mallin käyttöönottoaminen (POTilas KULjettajan paikalle, POTKU) ja paljon palveluja käyttävien tunnistaminen ja uuden toimintamallin kokeilu	Vastaanottopalveluiden henkilöstö	Malli on käytössä vuoden 2016 aikana	Pitkäaikaissairaiden hoidossa on otettu käyttöön omahoitolomake, jonka potilas täyttää ennen hoitajan vastaanotolle menoa ja joka toimii hoidon suunnittelun tukena. Hoitajakäynnin yhteydessä tehdään arvio lääkärikäynnin tarpeesta. Potilasryhmäkohtaisia toimintamalleja on kehitetty ja käyttöön on otettu erilaisia ryhmäohjaustilaisuuksia (esim. painonhallinta- ja heikentyneen sokerinsieto –ryhmät). Tähän liittyen on pidetty myös erilaisia ryhmäluentoja eri potilasryhmille.
	Kuntalaisten osallistamista terveyspalvelujen toiminnan kehittämiseen kokeillaan. Potilaskokemusta arvioidaan vuonna 2016 sekä yhteistyötä kansanterveysjärjestöjen kanssa vahvistetaan ja järjestetään terveyskeskuksen teemapäiviä	Johtava ylilääkäri ja vastaanoton henkilöstö	Vuoden 2016 loppuun mennessä on tehty kerätty potilaskokemusta ja järjestetty tilaisuus.	Keväällä 2016 oli järjestöjen kanssa yhteinen teemailta kuntalaisille. Suunnitteilla on myös ns. palvelutoritapahtuma vuodelle 2017.
	Diggaa mun digimatkaa – Digga min digiresa –hankkeessa (Kirkkonummi, Kerava, Tuusula, OPH:n rahoitus) lasten ja	OPH:n rahoitus 70%, kuntien omarahoitus vähintään 30%, hankekoordinaattori	Toteutuneiden koulutusten ja verkostotapaamisten määrä	Hanke on edennyt suunnitelmien mukaan. Alkukevään aikana on järjestetty yhteensä 5 koulutus- ja 5 coachaustilaisuutta. Jyväskylän yliopisto on aloittanut ohjaamaan verkostoa Pedanet-alustalla tekemänsä

	<p>vanhempien osallisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa vahvistetaan kehittämällä digitaalisen portfolion pedagoginen malli. Toiminnan keskiössä on lapsen itsensä dokumentoiman oppimisen, vahvuuksien ja mielenkiinnon sekä toimintatavan näkyväksi tekeminen sekä vanhempien mahdollisuus tuottaa, tarkastella ja kommentoida portfolion sisältöjä. Hankkeeseen liittyy soveltuvien teknisten alustojen kokeilu syksystä 2017 lähtien sekä merkittävä koulutus- ja coachausohjelma osallistuville yksiköille. Vastuutahona on hankkeeseen palkatun koordinaattorin vetämä kehittämisverkosto.</p>		<p>(toteuma/suunnitelma). (Alku- ja loppumittauksissa havaittu muutos haluttuun suuntaan (kasvattajien tv-taidot, asenteet, vanhempien kokemukset). Digitaalisen portfolion malli on koekäytössä hankeyksiköissä syksyllä 2017. Tieteellisten julkaisujen määrä (Helsingin ja Jyväskylän yliopistot).</p>	<p>teoreettisen viitekehyksen pohjalta. Hankeverkosto on tuottanut soveltuvan teknisen alustan määrittelyt ja tehnyt niiden pohjalta yhteistyötä eri ict-toimijoiden kanssa. Pilotointialusta valitaan huhtikuussa.</p>
<p>Toiminnan kehittäminen asiakaskyselytulosten pohjalta</p>	<p>Vuosittain ikäihmisten palveluissa omissa toimintayksiköissä tehtävistä asiakastytyväisyyskyselyistä tehdään raportti perusturvalautakunnalle ja sitä kautta tieto saadaan laajemmin kuntalaisille</p>	<p>ikäihmisten hyvinvointipalveluiden henkilöstö ja asiakkaat/asukkaat/potilaat</p>	<p>Vastausten määrä Vertailumahdollisuus</p>	<p>Kysely on tehty kaksi kertaa, keväällä 2015 ja keväällä 2016. vastauksia saatiin 118 kpl vuonna 2015 ja 180 kpl vuonna 2016. Tyytyväisyys palveluun oli keskimäärin hieman parantunut. Uusi kysely tehdään kevätkaudella 2017.</p>
<p>Kuntalaisten ja kolmannen sektorin osallisuuden lisääminen vertaisryhmätoiminnan avulla</p>	<p>Vertaisryhmätoiminnan käynnistäminen lapsille, nuorille ja vanhemmille sosiaalipalveluiden, kolmannen sektorin, sivistystoimen ja seurakunnan yhteistyönä.</p>	<p>Perusturvan ja sivistystoimen asiantuntijat</p>	<p>Osallistujamäärä ja osallistujien palaute</p>	<p>Liikuntapalveluissa toimii yhteensä 8 kpl viikoittaista liikunnanohjaus ryhmää vertaisohjaajien toimesta</p>

<p>Kuntalaisista saatua valtakunnallista, alueellista tai paikallista tietoa käytetään kuntalaisten palvelujen suunnittelussa</p>	<p>Terveystieteen ja terveyskäyttäytymiseen liittyvät aineistot esim. Aikuisten terveystapatutkimus, Kouluterveyskysely ja Sotkanet-aineistot</p>	<p>Perusturvan asiantuntijat osana perustyötä toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä</p>	<p>Toimintasuunnitelmat ja kertomukset</p>	<p>Kouluterveyskyselyn aineisto kerätään keväällä 2017 koko maassa. Oppilaat ja opiskelijat vastaavat kyselyyn sähköisesti koulupäivän aikana opettajan valvonnassa. Kysely on vapaaehtoinen ja siihen vastataan nimettömästi. Kyselyyn osallistuvat</p> <ul style="list-style-type: none"> - perusopetuksen 4. ja 5. vuosiluokan oppilaat 1.3.–31.3.2017 - perusopetuksen 4. ja 5. vuosiluokan oppilaiden huoltajat 1.3.–28.4.2017 - perusopetuksen 8. ja 9. vuosiluokan oppilaat 3.4.–28.4.2017 - lukiokoulutuksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat 3.4.–28.4.2017 - ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat 1.3.–12.5.2017
	<p>Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyyskysely 10/2016 Sosiaalitalo Oy:n 4-vuotiaiden lasten kysely, joka toinen vuosi</p>		<p>Arviointiasteikolla 1-5, tulos 10/2016 kokonaisarvio 4,3 Tulokset julkaistu kunnan nettisivuilla 5/2016 ja annettu yksiköille toiminnan kehittämiseksi edelleen.</p>	<p>Asiakastytyväisyyskyselyn tuloksista nostettu kehittämistavoitteita v. 2017 käyttösuunnitelmaan.</p> <p>Tuloksista nostettu kehittämistavoitteita yksiköiden toimintavuoden 2016-17 toimintasuunnitelmiin.</p>

2) Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet**Palveluja kehitetään modernia teknologiaa hyödyntäen**

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Tilanne huhtikuussa 2017
Sosiaali- ja terveyspalvelujen sähköisen asioinnin lisääminen	Sähköisen asioinnin palvelujen lisääminen, osallistuminen Apotti-hankkeeseen sekä Sähköisen terveystarkastuksen väestölle markkinointi Vastuutaho perusturva	Perusturvan asiantuntijat	Käyttäjämäärät ja palautteet	Koulutulokkaille 2017 tarjotaan sähköistä ajanvarausta terveydenhoitopalveluihin. Äitiysneuvolan laajalla terveystarkastuskäynneillä tarjotaan isille mahdollisuutta osallistua sähköiseen terveystarkastukseen.
	Perusturvan kuntoutuspalveluiden esitietolomake täytettävissä netissä.	Perusturvan kuntoutuspalvelut	Täytetyt lomakkeet	Kaikki uudet asiakkaat täyttävät esitietolomakkeen joko valinnaisesti netissä ja sen tulostaen itse ulos käyntiä varten tai odotustilassa ennen terapiakäyntiä.
	Terveyspalveluiden vastaanottopalveluissa kerätään asiakaspalautetta THL:n Palveluvaaka-verkkopalvelun kautta. Asiakkaita pyydetään antamaan palautetta joko omalla mobiililla, tietokoneella tai terveyskeskuksen itsehoitopisteen tietokoneella.	Johtava ylilääkäri ja vastaanoton henkilöstö	Vuoden 2016 loppuun mennessä on kerätty palaute.	Kaikilla terveysasemilla on nyt käytössä itsehoitopisteet, joissa voi antaa palautetta mm. Palveluvaaka-verkkopalvelun kautta.
Sähköisten toimintatapojen kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa	Sähköisen oppimisympäristön käyttöönotto	Talousarviossa 2017 tähän ei myönnetty suomenkieliselle opetustoimelle esitettyä 150 000€ määrärahaa hankintoihin.	Opetus- ja kulttuuriministeriön kyselyt: Opeka, Ropeka, Oppika	Talousarvion sitovana tavoitteena oleva (s.49) OPEKA –kysely tehdään keväällä 2017 huhtikuun loppuun mennessä. Vuonna 2016 kysely tehtiin tammikuussa. Kyselyllä opettajien osalta saadaan vastaukset Sivistystoimen TVT-strategian tavoitteisiin, joiden tulosten pohjalta kouluille tulee laadittavaksi toimenpideohjelma lukuvuodelle 2017 – 2018 (tulokset ja ohjeet tulevat myöhemmin). Rehtorit vastaavat http://ropeka.fi/ -kyselyyn 30.4. mennessä. Oppilaiden Oppika-kysely (2., 5. ja 8 –luokkalaisille) ohjeistetaan myöhemmin toukokuun aikana vastattavaksi. Edison –oppimisalusta on käytössä kaikilla kouluilla. Kaikilla kouluilla toimivat langattomat verkkoyhteydet. Kaikilla kouluille hankittu ohjelmointi- ja

				robotiikkavälineistöä v 2016, joiden käytön koulutus menossa kaikilla kouluilla maaliskuussa 2017. Kaikilla kouluilla mahdollisuus hyödyntää opetuksessa 3D-tulostusta verkon yli.
	Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän (Abilita) käyttöönotto. Käyttöönoton suunnitteluun ja ohjaamiseen on nimetty vastuuhenkilö.	Käyttöönoton vastuuhenkilölle on resursoitu päätoimisen tehtävänsä oheen 1pv/vko työaika käytettäväksi järjestelmän käyttöönoton suunnitteluun ja koordinointiin.	Järjestelmän käyttöönotto aikataulun mukaisesti syksyllä 2017.	Järjestelmän palvelukokonaisuus on tiedossa ja järjestelmän käyttöönottoon valmistautuminen etenee vastuuhenkilön johtamana.
	Kehitetään varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria siten, että digitaalisuus muodostuu luonnolliseksi osaksi varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa ja johtamisen, asiakaspalvelun sekä henkilökunnan arkea.	Kehittämisen prosessia johtaa varhaiskasvatuksen TVT-ohjaaja. Varhaiskasvatuksen TVT-investointeihin on varattu osuus määrärahasta. Kehittämisen prosesseja tuetaan varhaiskasvatuksen sisäisen koulutusmallin avulla.	TVT-strategiaan liittyvä vuosittainen TVT-kartoitus (vaka, esimiehet/hallinto), koulutusmallin mukaisen koulutuksen vaikuttavuuden arviointi (toteutuneet koulutukset, koulutuspalautte)	Varhaiskasvatuksen henkilöstön kohdalta sivistystoimen TVT-strategiaan liittyvä TVT-kysely on toteutettu helmi- ja maaliskuun aikana. Huhtikuun 2017 aikana kukin varhaiskasvatuksen yksikkö aloittaa ensimmäisen strategivuoden kehittämistoiminnan arvioinnin yksikkökohtaisten TVT-kyselyn tulosten sekä toimenpideohjelmien pohjalta. Arviointia seuraa toimenpideohjelmien päivittäminen ja tulevan toimintavuoden kehittämistoimenpiteiden suunnittelu. Varhaiskasvatuksen esimiesten sekä hallinnon osalta vastaava TVT-kysely käynnistyy huhtikuun 2017 alussa. Sisäinen koulutus ja TVT-ohjaajan tuen ja ohjauksen mahdollisuus jatkuvat huhtikuussa. Sisäisen koulutusmallin arviointi ja päivittäminen on aloitettu ja se jatkuu huhtikuussa 2017.
Sähköisten toimintatapojen kehittäminen yhdyskuntatekniikan toimialalla	Vesihuoltolaitoksen vikatiedotusjärjestelmän käyttöönotto	taloudellinen resurssi	Järjestelmän kattavuus, vikatiedotteiden perillemeno	Järjestelmä on otettu käyttöön tammikuussa 2016 ja se kattaa koko kunnan alueen, eli myös alueet, joissa ei ole kunnan verkostoa. Tekstiviesti lähetetään kaikkiin häiriöalueelle rekisteröityihin puhelinnumeroihin. Puhelinnumerot päivitetään operaattoreilta määräajoin tekstiviestijärjestelmän

tarjoavan yrityksen toimesta. Asiakas voi lisätä järjestelmään kotiosoitteen ja/tai muun haluamansa tai tarvitsemansa osoitteen kunnan alueella.

3) Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet

Terveyden edistäminen kaikessa kunnan toiminnassa

Tavoitteet	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Tilanne huhtikuussa 2017
Liikunnan edistäminen kaiken ikäisillä	Polkupyörille varattujen liityntäpysäköintipaikkojen osoittaminen rantaradan asemanseutujen suunnitelmissa, sekä niiden toteuttaminen asemien rakentamisvaiheessa	Uudistettavien asemien kohdalla osuus hankkeen toteuttamismäärärahoista, muiden osalta osuus muista investointirahoista	Polkupyöräliityntäpysäköintipaikkojen määrän lisäys ja niiden käyttöasteet	Tolsan asema on valmistunut vuonna 2015, ja hankkeen yhteydessä on toteutettu pyöräpysäköintipaikkoja 36 kappaletta. Kuntakeskuksessa on lähdössä liikkeelle liikennejärjestelyjen ja pyöräpysäköinnin kehittäminen asemanseudulla vuonna 2017, jonka yhteydessä mm. pyöräpaikkojen määrää ja varustelutasoa tullaan nostamaan. Jorvaksen aseman ratasuunnitelma on valmistunut alkuvuodesta 2017 ja hankkeen suunnittelua jatkettaessa pyöräpaikkojen määrää ja varustelutasoa tullaan Jorvaksessa nostamaan.
	Ikäihmisille suunnattu ohjattu liikkuminen	Ikäihmisten palveluiden työntekijät, Liikuntatoimi, Kansalaisopisto		Liikuntatoimi järjestää viikoittaisia ohjattuja liikuntaryhmiä yhteensä 33 ikäihmisille kohdennettua ryhmää.
	Ohjaus liikuntapalveluihin terveydenhuollosta	Jokainen asiakastyötä tekevä		Terveydenhoitopalveluissa pyritään ohjaamaan potilaita kunnan liikuntapalveluihin. Vastaanotto toiminnan painonhallintaryhmissä on kunnan liikuntaneuvoja käynyt pitämässä luennon ryhmän osallistujille.
	Liikkuva koulu ja välituntiliikunta	Koulut ja koulujen välituntiliikunnan vertaisohjaajat		Välituntiliikuntaa toteutetaan yhteensä 10 koulussa. Koulutettuja oppilaita on lukuvuoden 2016-2017 toistaiseksi yhteensä 236 oppilasta.
	Varhaiskasvatuksessa on käynnistynyt v 2015 valtakunnallinen Ilo kasvaa liikkuen -ohjelma. Ohjelman tavoitteena on varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittäminen liikuntamyönteiseksi päiväkodeissa,	Terveydenhoitopalveluiden osastonhoitaja ja terveydenhoitajat, liikuntapalvelut avoimen varhaiskasvatuksen verkostotyöntekijän koordinoimana. AVI:n erityisavustus liikunnallisen	Malli käytössä vuoden 2016 loppuun mennessä. V. 2016 hankerahoitukseen liittyvä loppuraportti ja arviointi AVI:lle.	Syyskuussa 2016 julkaistiin "Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä, Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset. Suositusten pohjalta ja osana suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen "Ilo kasvaa liikkuen"-ohjelman kehittämistyötä, varhaiskasvatus yhteistyössä neuvolan, liikuntatoimen kanssa ideoi ja toteutti, esitteen vanhempien neuvontaan ja ohjaukseen varhaiskasvatukseen, neuvolan ja liikuntaneuvonnan käyttöön. Esitteen kohderyhmää

	perhepäivähoidossa ja asukaspuistoissa. Terveyspalveluissa selvitetään uusia toimivia keinoja mm. yhdessä neuvolan ja urheiluseurojen kanssa, miten ohjata ja tukea vanhempia lapsen ja koko perheen hyvinvoinnin rakentamisessa.	elämäntavan paikalliselle kehittämiselle v. 2016. AVI myöntänyt jatkoa v. 2016 erityisavustuksen liikunnallisen elämäntavan paikalliselle kehittämiselle v. 2017. Lisäresurssi mahdollistaa koordinaattorin palkkauksen v. 2017.	V. 2017 hankerahoitukseen liittyvä loppuraportti ja arviointi AVI:lle.	on vähän <i>liikkuvien lasten perheet ja esite toimii puheeksi ottamisen välineenä kohtaamisissa varhaiskasvatuksessa ja neuvolassa</i> . Esite on valmis ja ollut viestikapulana käytössä sekä neuvoloissa että varhaiskasvatuksessa kun liikkuminen halutaan ottaa puheeksi perheen kanssa. Esite jaetaan neuvoloissa kaksivuotiaiden terveystarkastuksessa. Esite on kaksikielinen (suomi/ruotsi). Esitteen lisäksi aiheesta valmistui diasarja, jota voidaan käyttää neuvonnassa.
Kotikuntoutuksen kehittäminen ikäihmisille	Kotikuntoutuksen kehittäminen yhdessä kuntoutuspalveluiden kanssa toimenpideohjelman mukaisesti	Kotihoidon henkilöstö ja kuntoutuspalveluiden henkilöstö	Kotikuntoutusta saaneiden määrä RAI-mittarin tulokset	Vuoden alusta 21.4.2017 mennessä kotikuntoutuksen piirissä on tai on ollut 66 asiakasta. RAI-tulokset: V. 2016 ympärivuorokautisen hoivan asiakkaiden kokonaisarviointin toteuma 43,2 % (v.2015 69,37 %). Kotihoidon toteuma 92,2% (v.2015 93,1%). RAI-tulosten perusteella on laadittu alustavia kriteereitä SAS-toiminnalle, kotihoitoon pääsulle ja laitos/tehostetun palvelun piiriin pääseville. RAI-RUG-tulosten hyödyntäminen johdon työskentelyssä ei ole toteutunut.
Ikäihmisten lääkehoidon turvallisuuden lisääminen	Lisätään ikäihmisten monilääkityksen arviointia moniammatillisesti sekä kotihoidossa että hoiva-asumisessa (sisältää laitoshoidon ja palveluasumisen).	Ikäihmisten hyvinvointipalveluiden henkilöstö, terveyspalveluiden henkilöstö ja lääkekeskus	Lääkearviointien määrä	Toteuma 31.12.2016 Arviointeja on tehty tuetussa asumisessa 28. Kotihoidossa on arvioitu lisäksi n. 30 potilaan lääkitystä. Osa hoivakodin, palvelutalon ja kotihoidon potilaista on arvioitu sairaalan osastolla juuri ennen siirtymistä. Näistä ei kuitenkaan ole tarkkaa lukua ja nämä eivät sisälly yllä oleviin tietoihin.
Hyvän ravitsemuksen edistäminen kaiken ikäisillä	Ravitsemusneuvonta ja kansalaistiedotus kuntalaisille, yhteistyö järjestöjen kanssa	Perusturvan asiantuntijat, erityisesti ravitsemusterapeutti sekä yhteistyö järjestöjen kanssa	Ikäryhmien erilaiset toimivat mallit ja kuntalaispalaute	Ravitsemusterapeutti on vuoden 2016 aikana kouluttanut sekä kuntalaisia että kunnan työntekijöitä yli toimialarajojen. Aiheina ovat olleet mm. uudet ravitsemussuositukset, allergiaohjelma sekä ikäihmisten ravitsemus. Meneillään on Syömään! - Kirkkonummen ruokateemavuosi 2016-2017, jonka tavoitteena on edistää perheiden yhteistä ruokailua.

	Hymyhammas – suun terveydenhuolto ja varhaiskasvatus terveydenedistämisen kumppaneina	Suun terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen henkilöstö	Malli on käytössä vuoden 2016 loppuun mennessä	Malli on otettu käyttöön vuonna 2016 ja osa päiväkodeista on ottanut mallin vakituiseen käyttöön.
Päihteettömän elämän tuki kaikissa ikävaiheissa	Savuton kunta 2016 ja yhteistyöhankkeet Perusturva ja sivistystoimi	Perusturvan ja sivistystoimen asiantuntijat ja yhteistyö järjestöjen kanssa	Trenditieto kansallisista aineistoista sekä käytitietoja palveluissa.	Kaikissa Kirkkonummen suomenkielisissä perusopetuksen kouluissa ja lukiossa on laadittu opetussuunnitelmaan perustuva lukuvuosisuunnitelma, jonka liitteenä kullakin koululla on koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma. Oppilashuoltosuunnitelma sisältää osion, joissa kuvataan tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen (Opetussuunnitelman perusteet 2014 mukaisesti). Asia on sisällytetty myös koulujen järjestyssääntöihin ja terveystasvatukseen osana opintosisältöjä. Päihdepalveluiden infot yläasteella oleville (7,8 ja 9 luokat) toteutettu Kirkkoharjun koululla ja Veikkolan koulussa. Muutamia info- ja keskustelutilaisuuksia pidetty koulujen vanhempainilloissa.